

**Силабус освітнього компоненту
«ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ»**

Освітньо-професійна програма: усі ОП університету

Спеціальність: усі спеціальності університету

Структурний підрозділ	Кафедра географії та методики її викладання, природничо-економічний факультет
Викладач: 	ПІБ: Касіяник Ігор Петрович Посада: завідувач кафедри географії та методики її викладання, Науковий ступінь: кандидат географічних наук Вчене звання: доцент E-mail: terrapodolika@gmail.com Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), 6 ауд. (кафедра географії та методики її викладання). Профайл викладача https://geo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/kasianyik-igor-petrovych/
Викладач: 	ПІБ: Матвійчук Борис Валерійович Посада: асистент кафедри географії та методики її викладання Науковий ступінь: Вчене звання: E-mail: _matviychuk.borys@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), 6 ауд. (кафедра географії та методики її викладання). Профайл викладача: https://geo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/matviychuk-borys-valerijovych/
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=7678
Статус дисципліни	Вибірковий освітній компонент
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми здобуття вищої освіти	Денна
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Передбачається, що у процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи відповідальність їх порушення згідно Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

	Відвідування занять. Передбачається, що здобувачі вищої освіти систематично відвідуватимуть лекційні та практичні заняття, проявлятимуть старанність та відповідальність до навчання, вчасно виконуватимуть поставлені завдання, відпрацьовуватимуть пропущені заняття. Ініціативність здобувачів вищої освіти. Передбачається, що здобувачі вищої освіти проявлятимуть ініціативність та старанність у виконанні завдань самостійної роботи.
Що будемо вивчати?	Наукові уявлення про геопросторову організацію політичного життя суспільства і співвідношення політичних сил на різних ієрархічних рівнях
Чому це треба вивчати?	Метою освітнього компоненту є: вивчення основних понять, термінів і змісту політичної географії, історико-географічних особливостей формування політичної карти світу.
Яких результатів можна досягнути?	Оцінювати сучасний рівень і характер політико-економічної інтеграції країн, складати регіональні комплексні політико-географічні характеристики країн і окремих регіонів.
Як можна використати набуті знання та уміння?	✓ аналізувати політико-географічне положення окремої держави; ✓ виявляти особливості державних кордонів; ✓ класифікувати держави за політико-географічними ознаками; ✓ характеризувати форми правління та державного устрою країн світу; ✓ аналізувати політико-географічну ситуацію в окремій країні чи регіоні; ✓ виявляти «гарячі точки» на політичній карті світу і пояснювати причини їх виникнення; ✓ виявляти географічні особливості сучасних воєнно-політичних конфліктів тощо. ✓ спілкуватися та представляти ефективно дослідницькі ідеї в усній та письмових формах перед фаховою і нефаховою аудиторією; ✓ демонструвати в умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів усного спілкування знання в царині міжкультурної комунікації та відповідних комунікативних технологій, застосовувати ситуаційний підхід з метою ефективного виконання професійних обов'язків; ✓ застосовувати основні міждисциплінарні методи досліджень міжнародних відносин.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. 1. Політична географія як наука 2. Сучасна світосистема – країни, держави, території та акваторії 3. Суверенна держава на політичній карті світу 4. Типологічні відмінності держав 5. Територія держави 6. Кордони держав 7. Політико-географічне положення держави 8. Внутрішня геопросторова будова держави: адміністративно-територіальний поділ і столиця 9. Електоральна географія як напрям політичної географії
Методи навчання	Лекції з елементами дискусії, бесіди, з демонстрацією відеоматеріалів та їх обговоренням. Самостійна робота з підготовки усних виступів з теоретичних питань, реферативні доповіді, есе й презентації. Дистанційний метод навчання в інформаційній системі MOODLE.
Інформаційне забезпечення	1. Дністрянський М.С. Політична географія та геополітика України. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 344 с. 2. Дністрянський М.С. Політична географія України: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 348 с. 3. Матвійчук Б.В. Сучасні зміни адміністративно-територіального устрою України. <i>Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка</i>: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: КПНУ, 2022. Вип.22. 714 с.

	4. Політична географія і геополітика: навч. посібник / за ред. Б.П. Яценка. Київ: Либідь, 2007. 255 с. 5. Сюткін С.І. Політична географія : навчальний посібник. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2017. 120 с. 6. Стафійчук В. Політична географія світу: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 7. Політична географія світу: навчальний посібник / В. Стафійчук. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 306 с. 8. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: Навч. посіб. – 2-ге вид., переробл. і доп. К: Знання, 2007. 422 с. 9. Colin Flint, Peter J. Taylor Political Geography. World-Economy, Nation-State and Locality. Seventh edition, published 2018 by Routledge 2 Park Square, Milton Park, Abingdon. 2018. 391 p. 10. Martin Jones, Rhys Jones and Michael Woods. AN INTRODUCTION TO POLITICAL GEOGRAPHY Space, place and politics. Taylor & Francis e-Library, 2004. 209 p.														
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма здобуття вищої освіти: лекції (20 год.), практичні заняття (20 год.), самостійна робота (80 год.).														
Система оцінювання результатів навчання	Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється згідно Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями) від 30.01.2021, №11-ОД. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту базується на принципах систематичності, комплексності, об'єктивності, обґрунтованості, диференційованого підходу. Система оцінювання передбачає активну роботу здобувачів вищої освіти впродовж семестру та отримання ними оцінки за практичні заняття, модульну контрольну роботу, самостійну роботу, екзамен, сума яких складає підсумкову рейтингову оцінку за освітній компонент. <table><tr><th colspan="3">Поточний і модульний контроль (100 балів)</th><th>Сума</th></tr><tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1</td><td rowspan="3">100</td></tr><tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td><td>СР</td></tr><tr><td>60 балів</td><td>30 балів</td><td>10 балів</td></tr></table> Поточний контроль. Обрахунок підсумкового рейтингового балу поточного контролю (r_k) здійснюється за формулою: $r_k = (0,05 \times r_k^c + 0,4) \times \hat{r}_k,$ де r_k^c – середня оцінка навчальної діяльності здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля, тобто частка від ділення суми всіх оцінок на їх кількість (беруться оцінки від 4 до 12, отримані на навчальних заняттях та оцінки, отримані після ліквідації здобувачем вищої освіти поточної заборгованості, а $\hat{r}_k$ – встановлений максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти за результатами поточного контролю з урахуванням її вагомості. Модульна контрольна робота. Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти. Модульна контрольна робота. Модульна контрольна ЗМ 3 складається з теоретичних питань трьох рівнів складності: I рівень (1 питання) – 10 балів, II рівень (2 питання) – по 10 балів. Максимально можлива оцінка за модульну контрольну роботу – 30 балів. Робота виконується у письмовій	Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума	Змістовий модуль 1			100	Поточний контроль	МКР	СР	60 балів	30 балів	10 балів
Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума												
Змістовий модуль 1			100												
Поточний контроль	МКР	СР													
60 балів	30 балів	10 балів													

	формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Максимально можлива оцінка за модульну контрольну роботу – 30 балів. Такого рівня робота має бути виконана грамотно і акуратно. Відповіді на питання контрольної роботи повинні бути повними, вичерпними, містити власні роздуми і приклади. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з’явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов’язковою. Контроль за самостійною та індивідуальною роботою відбуватиметься у формі перевірки географічної номенклатури, робота над якою розвиває навички індивідуальної роботи та практичного застосування знань студента з навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за самостійну роботу складає 10 балів. Максимальна оцінка за виконану роботу – 10 балів. Оцінювання самостійної роботи: «0» – робота не виконана, «1-2» – незадовільно, «2-5» – задовільно, «5-8» – добре, «8-10» – відмінно. У 7 семестрі максимальна можлива оцінка за самостійну роботу складає 5 балів. Оцінювання самостійної роботи: «0» – робота не виконана, «1-2» – задовільно, «3-4» – добре, «5» – відмінно. За правильну відповідь нараховується 0,2 бали, за неправильну – 0 балів. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту здійснюється відповідно до таблиці: Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <table><tr><th>Рейтингов а оцінка з кредитног о модуля</th><th>Оцінка за шкалою ECTS</th><th>Національна залікова оцінка</th></tr><tr><td>90-100</td><td>A (відмінно)</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B (дуже добре)</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C (добре)</td></tr><tr><td>67-74</td><td>D (задовільно)</td></tr><tr><td>60-66</td><td>E (достатньо)</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</td><td rowspan="2">не зараховано</td></tr><tr><td>34 і менше</td><td>F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)</td></tr></table>	Рейтингов а оцінка з кредитног о модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Національна залікова оцінка	90-100	A (відмінно)	зараховано	82-89	B (дуже добре)	75-81	C (добре)	67-74	D (задовільно)	60-66	E (достатньо)	35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано	34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)
Рейтингов а оцінка з кредитног о модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Національна залікова оцінка																		
90-100	A (відмінно)	зараховано																		
82-89	B (дуже добре)																			
75-81	C (добре)																			
67-74	D (задовільно)																			
60-66	E (достатньо)																			
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано																		
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)																			
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях	Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. Початковий (понятійний): - здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих терміні та відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні» (1 бал); - здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти відповідь у підручнику (2 бали); - здобувач намагається аналізувати на основі володіння елементарними знаннями і навичками; робить спроби виконання завдань і дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом (3 бали). Середній (репродуктивний):																			

	- здобувач володіє початковими знаннями; орієнтується у поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні у нього труднощі (4 бали); - здобувач знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості висновки за алгоритмом, але його висновки не логічні, не послідовні (5 балів); - здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати матеріал, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами (6 балів). Достатній (алгоритмічно дієвий): - здобувач правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми (7 балів); - знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; виконувати різні види аналізу, його відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати (8 балів); - здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички (9 балів). Високий (творчо-професійний): - здобувач володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси (10 балів); - здобувач володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію (11 балів); - здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою, самоосвітою; логічно та творчо викладає матеріал в усній і письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах (12 балів).
Поточний контроль	Практичні завдання, самостійна робота
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота
Локація	Згідно з розкладом

